

Svar på motion om policy för träd i park och
gator samt vid byggnation

20

2022KS101

Kommunstyrelsen

Datum
2022-08-24

Diarienummer
2022KS101 008

Svar på motion om policy för träd i park och gator samt vid byggnation

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022 § 11 att till kommunstyrelsen remittera motion från Roland Jonsson (MP) gällande policy för träd i park och gator samt vid byggnation. I motionen yrkas att förvaltningen får i uppdrag att ta fram en trädpolicy. Enligt motionären är syftet med policyn att få ett samlat dokument där det är lätt att hitta information för medborgare, förvaltning, byggherrar och entreprenörer.

Förvaltningen håller med motionären om att det är en bra idé att samla all information om träd på ett ställe så det blir lätt för förvaltningen, medborgare, byggherrar och entreprenörer att hitta relevant information om hur trädbeståndet i kommunen kan vårdas och utvecklas. I dagsläget anser förvaltningen inte att det finns behov att ta fram en trädpolicy utan anser att kommunen ska först göra en översyn av de bestämmelser och rekommendationer som finns gällande trädhantering.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 24 augusti 2022
- Motion om policy för träd i park och gator samt byggnation

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 3 mars 2022 § 11 att till kommunstyrelsen remittera motion från Roland Jonsson (MP) gällande policy för träd i park och gator samt vid byggnation. I motionen beskrivs att det i Härryda kommun finns många skyddsvärda träd och att träd har ett stort värde för både människors fysiska hälsa och för den biologiska mångfalden. Vidare nämns även att äldre träd har ett kulturhistoriskt värde och är betydelsefulla för många lavar, insekter och fåglar. Utifrån detta

yrkas att förvaltningen får i uppdrag att ta fram en trädpolicy som kan omfatta:

- Vad som är viktigt för att förbli och fortsätta att bevara och utveckla en kommun med ett rikt trädbestånd.
- Ta till vara och utveckla ekologiska, kulturhistoriska, sociala och ekonomiska värden hos stadens träd och trädmiljöer.
- Information och hänsyn vid planering och projektering av byggnationer eller ledningsdragningar. Vid utförande av grävarbeten eller beläggningsarbeten i närheten av träd.

Enligt motionären är syftet med policyn att få ett samlat dokument där det är lätt att hitta information för medborgare, förvaltning, byggherrar och entreprenörer.

Bakgrund

Idag finns det ett flertal regleringar och rekommendationer inom olika områden för att bevara och skydda träd.

Enligt Naturvårdsverket bedöms jätteträd, mycket gamla träd och grova hålträd av naturligt förekommande trädslag vara särskilt skyddsvärda träd. Åtgärder på dessa, som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön, ska enligt 12 kap. 6 § miljöbalken anmälas för samråd hos den myndighet som utövar tillsynen enligt 26 kap. miljöbalken. Utöver att åtgärder på särskilt skyddsvärda träd regleras i miljöbalken ska åtgärder på träd där det kan leva arter som är fridlysta enligt 4, 6, 7–9 §§ prövas enligt artskyddsförordningen (2007:845).

Enligt 4 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) kan kommuner i detaljplaner införa skydd av träd som är värdefulla för bebyggelsemiljön. Exempelvis har detaljplanen för Wendelsbergsparken ett sådant skydd vilket innebär att det krävs marklov för att fälla träd inom planområdet.

Härryda kommuns arbete med att bevara och utveckla trädbeståndet

Under 2021 genomfördes en inventering av skyddsvärda träd inom kommunens geografiska gränser. Resultatet av denna inventering finns idag i kommunens digitala kartjänster och en rapport från inventeringen håller för tillfället på att sammanställas. Genom att träden finns med i kommunens databaser och karttjänster blir det möjligt för stadsplanerare, exploatörer och privatpersoner att i ett tidigt stadie visa hänsyn åt dessa träd.

Kommunen är generellt sätt restriktiv till nertagning av träd på kommunens mark och tar främst ner träd som är skadade, sjuka eller farliga för allmänheten. Att på eget intuitiv ta ner ett träd på kommunens mark utan kommunens tillåtelse är inte tillåtet och kan bedömas som egenmäktigt förfarande. För att få ta ner ett träd på kommunens mark måste en ansökan om tillstånd godkännas av kommunen.

På kommunens hemsida finns det idag ett flertal rekommendationer med syfte att bevara och utveckla trädbeståndet i kommunen. Många av dessa skrifter är riktade till invånare och markägare för att öka kunskapen om

skyddsvärda träd och deras värde. Utöver detta finns det även länkar till information kring hur man i byggprocessen kan agera för att skydda träd.

Förvaltningens bedömning

Motionären lyfter ett flertal frågor som anses borde hanteras i en trädpolicy. Flera av dessa frågor hanteras i kommunens arbete med detaljplaner och utbyggnad av gator och vägar. Förvaltningen håller med motionären om att det är en bra idé att samla all information om träd på ett ställe så det blir lätt för förvaltningen, medborgare, byggherrar och entreprenörer att hitta relevant information om hur trädbeståndet i kommunen kan vårdas och utvecklas.

Vad gäller framtagandet av en trädpolicy kan konstateras att hanteringen av träd omfattas av flera olika intressen och det kan vara svårt att skapa en heltäckande bild i ett enda dokument. I dagsläget anser inte förvaltningen att det finns behov att ta fram en trädpolicy. Kommunen kommer att göra en översyn av de bestämmelser och rekommendationer som finns gällande trädhantering och göra en översyn och tydligare sammanställning av denna på kommunens hemsida. Detta arbete kommer att medföra en ökad tydlighet och kan ske inom ordinarie verksamhet.

Peter Lönn
T.f. Samhällsbyggnadschef

Henrik Yngve
T.f. Trafikchef

Motion: Policy för träd, i park och gator samt vid byggnation

Beslut

Miljöpartiet de gröna i Härryda yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar att:

Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en trädpolicy som kan omfatta:

- Vad som är viktigt för att förbli och fortsätta att bevara och utveckla en kommun med ett rikt trädbestånd.
- Ta till vara och utveckla ekologiska, kulturhistoriska, sociala och ekonomiska värden hos stadens träd och trädmiljöer.
- Information och hänsyn vid planering och projektering av byggnationer eller ledningsdragningar. Vid utförande av grävarbeten eller beläggningsarbeten i närheten av träd.

Bakgrund

I Härryda kommun finns många skyddsvärda träd. Fler än 1300 har inventerats. Och nu pågår ett projekt att följa upp hur situationen ser ut idag.

Många kommuner har en trädpolicy och där policyn kan vara:

- Den beskriver vad som är viktigt för att förbli och fortsätta att bevara och utveckla en kommun med ett rikt trädbestånd.
- Huvudmål kan vara: Ta till vara och utveckla ekologiska, kulturhistoriska, sociala och ekonomiska värden hos stadens träd och trädmiljöer.

Värdet av träd

Träd betyder till exempel mycket för människor och vi mår fysiskt bra av att ha träd i vår närhet.

Träd har ekologiska värden och en mycket stor betydelse för den biologiska mångfalden. De är viktiga såväl som en samling i ett enhetligt område (biotop), som huvudbeståndsdel i en skog (ekosystem) eller som enskilda individer

Trädens historia är en del av stadens historia och kulturhistoriska värden. Trädplanteringar av olika slag har under flera epoker fungerat som förskönande stadsbyggnadselement. Integrerad grönska i staden har länge ansetts ha förfriskande och hälsogynnande effekter och träden är på så vis levande berättelser om människans närvaro

Forskning har visat att träd och parker är bra för människor genom att de ger en känsla av välmående, sänker stressnivåer och till och med får människor att återhämta sig snabbare efter sjukdom. Träd kan även förbättra mikroklimatet på en plats och göra den mer behaglig, till exempel genom att skugga, dämpa vind och minska upplevelsen av buller

Träd i staden kommer i framtiden att få en allt viktigare roll. och träd. Trädens värden kallas med ett gemensamt ord för ekosystemtjänster och i detta begrepp ligger även att tjänsterna har ekonomiska värden. Genom att jämföra vad motsvarande tjänst skulle kosta, om ekosystemtjänsten skulle ersättas av mänskligt arbete.

Länsstyrelsen har också tagit fram en information om att skydda träden vid arbete:

- TRÄD I STÄDER ÄR VIKTIGA ATT BEVARA. De ger karaktär till områden och skapar värdefulla funktioner så som skugga, insynsskydd och temperaturreglering som både är svåra och dyra att ersätta. Äldre träd kan också ha ett kulturhistoriskt värde och är dessutom betydelsefulla för många lavar, insekter och fåglar som bor där.

Nuvarande styrdokument eller rekommendation i Härryda

Härryda kommun har nu ett antal publikationer om trädhantering

- Gamla träd (naturguiden)
- Broschyr markägare
- Broschyr medborgare
- Skyddsvärda träd, inventering Härryda kommun 2008
- Skyddsvärda träd, inventering Härryda kommun 2020
- Naturvårdsplan
  - Värdefulla träd
  - Suboceanisk granskog och hedekskog
  - Koppling mellan skog och rödlistade arter
  - Översiktsplan 2012

Referenser från Länsstyrelsen och andra kommuner

- SKYDDA TRÄDEN VID ARBETEN, Länsstyrelsen
- STADENS TRÄD Policy för park- och gatuträd i Göteborg. 2016
- Trädpolicy – Gävle kommun
- Borgholms kommuns policy för träd på kommunens mark

Syfte med ”policyn” (eller om den ska benämnas något annat)

Syftet är ett få ett samlat dokument där det är lätt att hitta information för medborgare, förvaltning, byggherrar och entreprenörer.

Det vore värdefullt om även information finns när åtgärder/hänsyn måste vidtas i planprocessen

Mölnlycke 2022-02-10

Roland Jonsson

Miljöpartiet de gröna i Härryda